

Nazwa przedmiotu: Historia form i stylów muzycznych			
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalny			Rok akademicki: 2021/2022
Kierunek: Instrumentalistyka		Specjalność: Gra na klawesynie	
Forma studiów: stacjonarne I st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: II/IV
		Wymiar godzin: 30	
Koordinator przedmiotu	Kierownik katedry organów i klawesynu prof. Dr hab. Alina Ratkowska		
Prowadzący zajęcia	mgr Magdalena Białecka		
Cele przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy dotyczącej genezy oraz rozwoju form i stylów muzycznych na poziomie akademickim. Przedmiot ma stworzyć okazję do tego, by klawesyniści poszerzyli swoją wiedzę dotyczącą form muzycznych poza muzykę klawesynową oraz epoki jej rozkwitu. Jednocześnie ma dać im narzędzia do świadomego stylistycznie kształtowania swoich interpretacji. Uczestnictwo w przedmiocie ma również nauczyć studentów krytycznego myślenia w obrębie współczesnych teorii form i stylów w sztuce.		
Wymagania wstępne	Studenci uczęszczający na wykłady z tego przedmiotu powinni posiadać wiadomości na temat form muzycznych oraz historii muzyki na poziomie średnim. Powinni również posiadać różnorodne doświadczenia w zakresie wykonawstwa muzyki jako studenci organów.		
Kategorie efektów	Numer efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza (W)	1	Posiada znajomość elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów.	P6_KLAW_W_01 (KLAW_I)
	2	Posiada ogólną wiedzę na temat historii muzyki, stylów muzycznych oraz związanych z nimi tradycji wykonawczych oraz znajomość publikacji, wydawnictw, nagrań, wiedzy internetowej dotyczących sztuki muzycznej, a zwłaszcza zagadnień związanych z muzyką klawesynową, potrafi analizować je i właściwie interpretować.	P6_KLAW_W03 (KLAW_III)
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
1. Zestawienie różnych koncepcji formy w filozofii starożytnej i średniowiecznej, ze szczególnym uwzględnieniem Platona, Sokratesa, Dunska Szkota, Św. Tomasza, Kanta, Hegla, Nietzschego, Husserla, Ingardena, Heideggera. Wyprowadzenie z tych teorii autorskich koncepcji formy muzycznej. 2. Forma w ujęciu filozoficzno-muzycznym, jak również koncepcja Czystej Formy Witkacego z prezentacją fragmentów jego dramatów. Motyw sonaty w twórczości Witkacego. 3. Geneza sonaty, jej istotność i wyjątkowość w historii muzyki. Sonata renesansowa i barokowa na wybranych przykładach utworów kompozytorów i kompozytorek. 4. Sonata na instrumenty klawiszowe na przykładzie kompozycji w repertuarze studentów uczestniczących w zajęciach. 5. Wprowadzenie do stylistyki XX wieku: Pelleas e Melisande Debussy'ego i recepcja tego dzieła. Sonata XX i XXI wieku na przykładzie utworów wybranych kompozytorów i kompozytorek. 6. Koncepcja manieryzmu wiecznie powracającego. Manierystyczne madrygały i motety kompozytorów i kompozytorek.			30

7. Zagadnienia związane z poprawnością stylistyczną w wykonaniach muzyki dawnej: retoryka, temperacje, proporcje metryczne, tabele ornamentacji na podstawie barokowych traktatów teoretycznych. 8. Symfonia jako orkiestrowe przedłużenie formy sonaty. 9. Symfonia XX wieku na wybranych przykładach. Zagadnienie wykorzystania głosu ludzkiego w symfonii. 10. Zarys historii koncertu, koncert przedklasyczny. 11. XX-wieczne koncerty na orkiestrę w twórczości Bartoka, Lutosławskiego i Bacewicz. Porównanie koncertu na orkiestrę, symfonii oraz symfonii koncertującej. 12. Suita w muzyce XX i XXI wieku w odniesieniu do tradycji. Przesunięcie znaczeniowe pojęcia suity. 13. Szczególnie interesujące zagadnienia formy w odniesieniu do muzyki klawiszowej: archetypy taneczne w nieoczywistych kontekstach, formy na pograniczu istnienia. 14. Tworzenie świadomej interpretacji utworu na podstawie jego formy. 15. Style w muzyce II połowy X-ego wieku oraz XXI-ego wieku.													
Metody kształcenia	1. wykład problemowy 2. wykład konwersatoryjny 3. wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień 4. praca z tekstem i dyskusja 5. analiza przypadków 6. rozwiązywanie zadań 7. rozwiązywanie zadań artystycznych 8. praca indywidualna 9. praca w grupach												
Metody weryfikacji efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Metoda</th> <th>Numer efektu uczenia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Kolokwium ustne</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>2. Eseje</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>3. Projekt, prezentacja</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>4. Kontrola przygotowanych projektów</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>5. Realizacja zleconego zadania</td> <td>1,2</td> </tr> </tbody> </table>	Metoda	Numer efektu uczenia	1. Kolokwium ustne	1,2	2. Eseje	1,2	3. Projekt, prezentacja	1,2	4. Kontrola przygotowanych projektów	1,2	5. Realizacja zleconego zadania	1,2
	Metoda	Numer efektu uczenia											
	1. Kolokwium ustne	1,2											
	2. Eseje	1,2											
	3. Projekt, prezentacja	1,2											
4. Kontrola przygotowanych projektów	1,2												
5. Realizacja zleconego zadania	1,2												
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI													
Numer efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji										
1,2	1-15	1-9	1-5										
Warunki zaliczenia	Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu (semestr II i IV) Skala ocen: A+/celujący/24-25 pkt. A /bardzo dobry/21-23 pkt. B /dobry plus/19-20 pkt. C /dobry/16-18 pkt. D /dostateczny plus 13-15 pkt. E /dostateczny 10-12 pkt. F /niedostateczny 0-9 pkt.												
Rok	I		II		III								
Semestr	I	II	III	IV	V	VI							
ECTS	-	-	-	2	-	-							
Liczba godzin	-	-	-	30	-	-							
Rodzaj zaliczenia	-	-	-	egzamin	-	-							

Literatura podstawowa

- C. P. E. Bach, *O prawdziwej sztuce gry na instrumentach klawiszowych*, Warszawa 2017.
 J. Burmeister, *Musica poetica*, Rostock 1606.
 J. Chomiński i K. Wilkowska Chomińska, *Formy muzyczne*, t. I, Warszawa 1987.
 J. Chomiński i K. Wilkowska Chomińska, *Formy muzyczne*, t. II, Warszawa 1987.
 W. Lutosławski, *O muzyce. Pisma i wypowiedzi*, Warszawa 2012.
 O. Messiaen, *Technique de mon langage musical*, Paryż 1944.
 K. Stępień-Kutera, *Bieguny manieryzmu – muzyczność i retoryka*, „Res facta nova”, nr 18, Warszawa 1986.
 O. Tokarczuk, *Przemowa noblowska: czuły narrator*, Sztokholm 2018.
 E.-F. Prip, *A brief history of the sonata form: the baroque sonata*, „Studia UBB Music”, LXV, 1, 2020, s. 69 – 79.
 B. Pocij, artykuły dot. wybranych form muzycznych ze strony internetowej Meakultura.
 St. I. Witkiewicz, *Czysta forma w teatrze*, Warszawa 1986.
 St. I. Witkiewicz, *Sonata Belzebuba*, Warszawa 1925.

Literatura uzupełniająca

- A. Einstein, *Muzyka w epoce romantyzmu*, przeł. M. I S. Jarociński, Kraków 1965.
 L. Erhardt, *Spacerem po historii muzyki*, t. 1–2, Warszawa 2012.
 N. Harnoncourt, *Muzyka mową dźwięków*, przeł. M. Czajka, Warszawa 1995.
 K. Lipka, *Entropia kultury. Sztuka w ponowoczesnej pułapce*, Warszawa 2013.
 P. Mayer, *Historia sztuki europejskiej*, Warszawa 1973.
 M. A. Krąpiec, *Materia i forma. Ich różne rozumienie w historii filozofii*, „Roczniki filozoficzne”, zeszyt I 1968.

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	30	Praca własna z literaturą	5
Przygotowanie się do zajęć	5	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
łącznie nakład pracy w godzinach	50	łącznie liczba ECTS	2

Możliwości kariery zawodowej

- Absolwent przedmiotu jest przygotowany do podjęcia kształcenia na studiach II stopnia.
- Absolwent jest przygotowany do uczęszczania na przedmioty teoretyczne oraz praktyczne przewidziane w kolejnych etapach studiów.
- Absolwent może w świadomy od strony teoretycznej sposób kształtować swoje interpretacje jako organista koncertujący.
- Absolwent może wykorzystywać swoją wiedzę o formach i stylach muzycznych w pracy dydaktycznej, popularyzatorskiej oraz w tekstach naukowych.

Ostatnia modyfikacja opisu przedmiotu

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
30.09.2021	Magdalena Białecka, Wojciech Koprowski	Utworzenie karty przedmiotu.